

Na temelju članka 83. stavka 4. točke 11. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“, br. 71/14., 118/14. i 154/14.) i članka 17. stavka 1. točke 5. Statuta Zavoda za unapređivanje zaštite na radu („Narodne novine“, br. 22/15. i 73/15.), Upravno vijeće Zavoda za unapređivanje zaštite na radu na 18. sjednici održanoj dana 20. svibnja 2016. usvojilo je

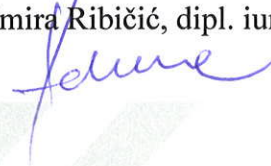
ODLUKU

Donosi se Izvješće o radu Zavoda za unapređivanje zaštite na radu za 2015. godinu.

KLASA: 023-01/15-01/03
URBROJ: 425-01/1-16-63

Zagreb, 20. svibnja 2016.

PREDSJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA
Admira Ribičić, dipl. iur.

O b r a z l o ž e n j e

Život, zdravlje i očuvanje radne sposobnosti vrednote su od posebnog društvenog interesa u Republici Hrvatskoj, a zaštita na radu kao organizirano sustavno djelovanje od javnog je interesa.

Zakonom o zaštiti na radu („Narodne novine“, br. 71/14., 118/14. i 154/14. – u daljnjem tekstu: Zakon) uređeno je osnivanje i nadležnost Zavoda za unapređivanje zaštite na radu kao središnje javne ustanove u vlasništvu Republike Hrvatske nadležne za područje zaštite na radu.

Temeljna zadaća Zavoda je sustavno praćenje stanja zaštite na radu i njeno unapređivanje kroz stručnu podršku, analitički, istraživački, informativni, edukativni, savjetodavni i preventivni rad, te davanje ovlaštenja osobama za zaštitu na radu i nadzor čime se utječe na stvaranje sigurne, zdrave i stimulativne radne okoline.

Pravo na zaštitu na radu je osnovno ljudsko pravo, i zato je odgovarajućim aktivnostima nužno pozitivno djelovati na stvaranje stimulativne, sigurne i zdrave radne okoline, u kojoj će radnici biti zadovoljni i produktivni, poslodavci uspješni, konkurentni i odgovorni, i u kojem ozračju će se ostvarivati gospodarski rast i razvoj naše zemlje na dobrobit svih njenih građana.

Budući da je za početak rada Zavoda bilo potrebno pripremiti niz organizacijskih, tehničkih, kadrovskih, financijskih i programskih pretpostavki, isto je učinjeno u razdoblju od travnja zaključno s kolovozom 2015., a s početkom rujna 2015. započele su intenzivne i sveobuhvatne aktivnosti na realizaciji pojedinih zadaća, a što je prikazano kroz pojedine dijelove Izvješća o radu Zavoda za 2015. godinu.

Izvješće obuhvaća temeljna područja djelovanja pojedinih ustrojstvenih jedinica: Ravnateljstva, Službe za zaštitu na radu, ovlaštenja, nadzor i analizu i Službe za edukaciju, informiranje i međunarodnu suradnju, kao i računovodstveno–financijske pokazatelje poslovanja Zavoda u 2015. godini.

Djelokrug rada Zavoda obuhvaća praćenje stanja zaštite na radu, izrađivanje programa, vodiča, metoda i modela za zaštitu na radu, utvrđivanje kriterija i postupaka u vezi s organizacijom rada prilagođenom radnicima, provođenje statističkih istraživanja iz područja zaštite na radu. Zavod surađuje s međunarodnim i nacionalnim organizacijama te stručnim i znanstvenim ustanovama, izrađuje stručna mišljenja iz zaštite na radu za različite subjekte, pruža stručnu pomoć udruženjima poslodavaca, sindikatima, osobama ovlaštenima za poslove zaštite na radu te tijelima uprave, provodi akcije i kampanje s ciljem razvoja kulture zaštite pri radu, edukacije i osvješćivanja, priprema promidžbene materijale, postupa i rješava u upravnim stvarima u prvostupanjskom postupku u vezi s davanjem ovlaštenja osobama za zaštitu na radu i davanjem odobrenja stručnjacima za zaštitu na radu, te obavlja stručni nadzor i reviziju poslovanja ovlaštenih osoba.

U cjelini se može ocijeniti da je Zavod u 2015. godini ostvario predviđene i zapažene aktivnosti, te stvorio odgovarajuće uvjete za donošenje i realizaciju cjelovitog Plana rada za 2016. godinu te ostvarivanje utvrđene vizije, misije i ciljeva usmjerenih na unapređivanje područja zaštite na radu.

Potičući i razvijajući socijalni dijalog, u suradnji s udrugama poslodavaca i sindikata Zavod je pratio i ocjenjivao primjenu pojedinih propisa iz područja zaštite na radu ostvarujući neposredan uvid u stanje primjene istih, te je utvrđivao moguće prijedloge za izmjene i dopune

određenih propisa, pružao stručnu pomoć poslodavcima, sindikatima te ovlaštenim osobama za obavljanje poslova zaštite na radu.

Zavod je prijavio Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava projektni prijedlog Prikupljanje i obrada podataka zaštite na radu (POP-ZNR) za direktno sufinanciranje iz Europskog socijalnog fonda. Projekt je temelj za uspostavu Središnjeg informacijskog sustava zaštite na radu Data Collector, koji je u nadležnosti Zavoda temeljem Zakona, Statuta Zavoda i drugih propisa. U okviru projekta realizirat će se i izrada programske aplikacije Sustav upravljanja zaštitom na radu, koja će biti besplatna i poslodavcima će omogućiti učinkovitu organizaciju i upravljanje procesima koji pridonose sigurnosti radnika, te smanjivanju troškova uzrokovanih ozljedama, profesionalnim bolestima i bolestima u vezi s radom. Predviđena ukupna vrijednost projekta je 3.214.495,00 kuna, a isti se uklapa u sljedeće mjere Nacionalnog programa reformi: 1) Lakši uvjeti poslovanja i bolja investicijska klima: Smanjenje administrativnog opterećenja i troškova poslovanja poduzeća - Uklanjanje opterećenja poslovanju; 2) Veća učinkovitost i transparentnost javnog sektora: Kvalitetne i informatizirane javne usluge - Povećati kvalitetu i informatizaciju javnih usluga.

U međuvremenu polazeći od Zakona i pod zakonskih propisa, Zavod je započeo realizaciju I. faze uspostavljanja modula informacijskog sustava Zavoda, kojim će se prikupljati i obrađivati cjeloviti podaci koji se odnose na obavljanje poslova zaštite na radu od strane ovlaštenih osoba.

Kultura zaštite pri radu, sigurno i odgovorno ponašanje tijekom cijelog radnog vijeka započinje edukacijom djece u najranijoj dobi. U cilju edukacije i kontinuiranog unapređivanja zaštite na radu u svim životnim dobima, Zavod je osmislio i pokrenuo provedbu pilot-projekta pod nazivom „S osmijehom korak po korak u siguran dan“. Cilj projekta je podizanje razine svijesti kroz igraonice / radionice o sigurnosti i zaštiti pri radu djece vrtićke dobi.

Kako bi se malim poslodavcima omogućila lakša provedba propisa, organizacija preventivnih i drugih aktivnosti, Zavod je izradio Nastavni plan i program stručnog usavršavanja za specijalista/icu zaštite na radu, koji je prihvaćen od strane Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, a zatim kao jedinstveni program odobren od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Polazeći od potrebe da se ostvare određene uštede vremena i sredstava i na takav način olakša ispunjavanje obveza uz istovremeno podizanje kvalitete organizacije i provedbe mjera zaštite na radu, Zavod je izradio praktične smjernice za pripremu općeg i posebnog dijela stručnog ispita stručnjaka zaštite na radu, a materijali su dostupni na mrežnoj stranici Zavoda.

U cilju savjetovanja i stručne pomoći poslodavcima Zavod je pripremio praktični vodič o obvezama i načinu provedbe zaštite na radu, te je pružajući stručne savjete odgovorio na više od 600 različitih upita zainteresiranih dionika.

Budući da u prethodnom razdoblju nije uspostavljen sustav licenciranja stručnjaka zaštite na radu pa je slijedom toga izostala obveza njihova kontinuiranog stručnog usavršavanja kao ključnih nositelja organizacije i provedbe aktivnosti zaštite na radu u radnim sredinama i kod ovlaštenih osoba, Zavod je pripremio odgovarajuće radne materijale tj. smjernice. Uspostavom registra i licenciranja omogućilo bi se stalno stručno usavršavanje i unapređivanje rada stručnjaka zaštite na radu kako onih koji rade kod poslodavaca, tako i onih koji rade kod ovlaštenih osoba za pružanje usluga zaštite na radu. Verifikacijom određenih obrazovnih programa u okviru sustava licenciranja postići će se njihova kvaliteta i onemogućiti često prisutno izvođenje različitih nekvalitetnih i neverificiranih sadržaja iz područja zaštite na radu za koje polaznici ili njihovi poslodavci izdvajaju financijska sredstva a obuhvat polaznika i učinci su upitni.

Radi stvaranja institucionalnih uvjeta za socijalni dijalog i unapređivanje zaštite na radu, Zavod je pokrenuo aktivnosti na osnivanju Povjerenstava za unapređivanje zaštite na radu pri Gospodarsko-socijalnim vijećima županija i Grada Zagreba te na razini pojedinih sektora, što su podržali Nacionalno vijeće za zaštitu na radu i nacionalno Gospodarsko-socijalno vijeće.

Imajući u vidu zatečeno stanje, Zavod je izradio praktične upute s ciljem poticanja i usmjeravanja provedbe izbora povjerenika radnika za zaštitu na radu sukladno općem propisu o radu, što je potreba i obostrani interes radnika i poslodavaca.

U suradnji s Visokom školom za sigurnost s pravom javnosti u Zagrebu, Veleučilištem u Karlovcu i Veleučilištem u Rijeci te međunarodnim partnerima, Zavod je započeo aktivnosti za prijavu projektnog prijedloga kroz Program EU Erasmus+.

Razvijajući suradnju i potičući znanstveno istraživački rad i razmjenu dobre prakse, Zavod je s Veleučilištem u Karlovcu i drugim partnerima kao suorganizator započeo pripreme aktivnosti za VI. Međunarodni stručno-znanstveni skup „Zaštita na radu i zaštita zdravlja“, koji će se održati u rujnu 2016.

Za učinkovitu provedbu propisa, preventivne aktivnosti kao i za unapređivanje cjelokupnog područja zaštite na radu, od osobitog je značaja stručan i profesionalan rad osoba ovlaštenih za obavljanje poslova zaštite na radu. Temeljem javnih ovlasti u prvostupanjskom upravnom postupku za rješavanje zahtjeva za davanje ovlaštenja pravnim i fizičkim osobama za obavljanje poslova zaštite na radu, Zavod je zaključno s krajem 2015. godine evidentirao ukupno izdanih 128 rješenja. Na osnovu određenih spoznaja a temeljem svojih ovlasti Zavod je kod jednog dijela ovlaštenih osoba izvršio nadzor nad njihovim radom, tj. provjeru kadrovskih i tehničkih uvjeta, načina rada i primjene Poslovnika o postupcima, uvjetima i metodama obavljanja poslova zaštite na radu.

Potkraj 2015. godine započela je zajednička aktivnost Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Zavoda i Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu na oblikovanju Nacionalnog programa zaštite na radu 2016.-2020., kako bi se stvorili uvjeti za planiranje i provedbu strateških mjera i aktivnosti na unapređivanju zaštite na radu u Republici Hrvatskoj kao i za implementaciju Strateškog okvira EU zaštita zdravlja i sigurnost na radu 2014.-2020.

Osim navedenih Zavod je realizirao brojne druge aktivnosti kojima se poslodavcima značajno olakšavaju propisani poslovi vezani uz zaštitu na radu, te istodobno pridonosi zdravim i sigurnim radnim uvjetima.

Upravno vijeće Zavoda za unapređivanje zaštite na radu je sukladno odredbi članka 17. stavka 1. točke 5. Statuta Zavoda („Narodne novine“, br. 22/15. i 73/15.) na 18. sjednici, održanoj dana 20. svibnja 2016., usvojilo Odluku kojom se donosi Izvješće o radu Zavoda za 2015. godinu.

Odredbom članka 83. stavka 4. točke 11. Zakona propisano je da Zavod podnosi izvješće o radu Vladi Republike Hrvatske do kraja svibnja tekuće godine za prethodnu godinu.